03/07/2021

Άγιος Ανατόλιος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

/ Βίοι Αγίων

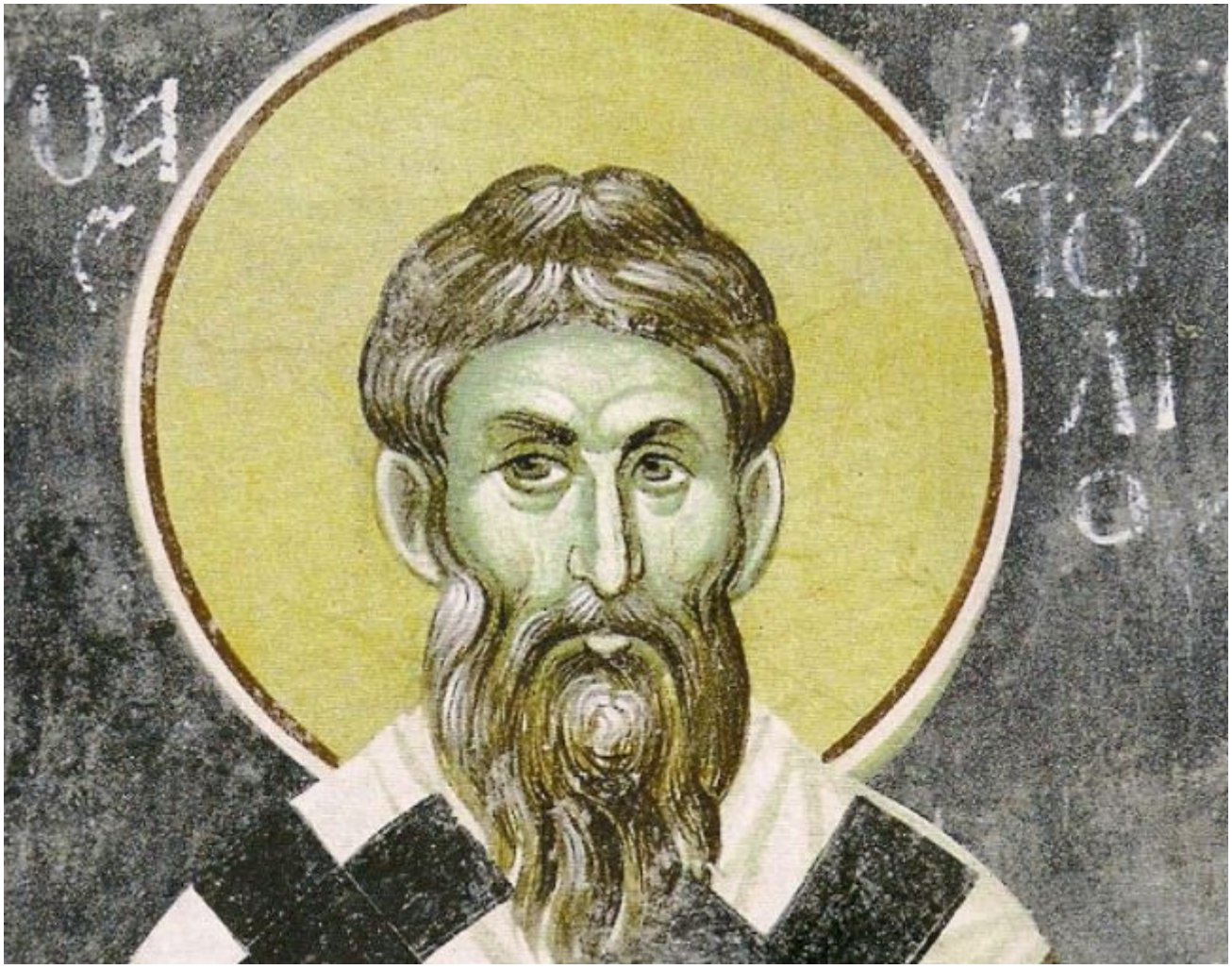

Σήμερα η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Αγίου Ανατολίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως του ποιητού, και των Μαρτύρων Υακίνθου, Θεοδότου, Θεοδότης, Διομήδους, Ευλαμπίου και Ασκληπιάδου.

Ο Άγιος Ανατόλιος, ο οποίος ήταν ιερέας και αντιπρόσωπος της Εκκλησίας της Αλεξάνδρειας στη Βασιλεύουσα, έγινε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κατά το 449 μ.Χ.

Στον πατριαρχικό θρόνο τον πρότεινε ο μονοφυσίτης Πατριάρχης Αλεξανδρείας Διόσκορος Α΄, ελπίζοντας ότι θα τον έχει σύμμαχο και συμπαραστάτη του στις

θεολογικές κακοδοξίες.

Όμως, δεν κατόρθωσε να πετύχει τα σχέδιά του, γιατί πρώτος ο Ανατόλιος ήταν ο ορθοδοξοφρονών Ιεράρχης που υπέγραψε την καθαίρεση του κακόδοξου Πατριάρχη Διόσκορου κατά τη διάρκεια της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, που συγκροτήθηκε στη Χαλκηδόνα (το 451 μ.Χ.) και ενέταξε στα δίπτυχα το όνομα του αγίου Φλαβιανού, πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, τον οποίο είχε καθαιρέσει ο Διόσκορος κατά τη ληστρική (δηλ. άκυρη) Σύνοδο της Εφέσου το 449 μ.Χ.

Η πράξη αυτή του Αγίου Ανατολίου μάς διδάσκει πόσο σταθεροί, προσεκτικοί και συνετοί θεολογικά θα πρέπει να είμαστε στις περιπτώσεις όπου διαφαίνονται σκέψεις αιρετικές και διαμορφώνονται σε κακόδοξες διδασκαλίες. Άρα, η καθαίρεση και ο διαχωρισμός από την κανονική και αυθεντική διδασκαλία γίνεται χάριν του πληρώματος της Εκκλησίας και της σωτηρίας του πιστού λαού.

Επιπλέον, ο Άγιος Ανατόλιος έστειλε Επιστολές προς όλους τούς επισκόπους να αναθεματίσουν τους αιρετικούς μονοφυσίτες, με προοπτική τη διασφάλιση της Ορθοδόξου Πίστεως του πληρώματος της Εκκλησίας.

Ο Πατριάρχης Ανατόλιος, αφού ποίμανε με ορθόδοξο φρόνημα το λαό του Θεού και με τον καλύτερο τρόπο διαχειρίστηκε τα πνευματικά και διοικητικά θέματα της Εκκλησίας, θανατώθηκε άδικα από τους φανατικούς αιρετικούς το 458 μ.Χ.

Διαπιστώνεται για ακόμη μια φορά ιστορικά η σημασία των αγώνων της Εκκλησίας δια των ποιμένων της, οι οποίοι αγωνίστηκαν μέχρι θανάτου για τη θεμελίωση και διατήρηση του αληθινού και αυθεντικού δόγματος, για χάρη της σωτηρίας του ανθρώπου σε εποχές δύσκολες από κάθε άποψη.

Και σήμερα παραμένει σταθερή πυξίδα των Επισκόπων η προάσπιση του ορθόδοξου φρονήματος και η περιφρούρηση της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας, με κεφαλή το Μέγα Αρχιερέα Ιησού Χριστό.

Στο σημείο αυτό μπορούμε να επισημάνουμε τη συνειδητοποίηση ότι τα δευτερεύοντα θέματα, οι παραδόσεις και τα εκκλησιαστικά έθιμα έχουν ευελιξία και ποικιλία, αρκεί να διέπονται από το ορθόδοξο φρόνημα. Δηλ. με κατοχύρωση αγιογραφική και πατερική όσο κι αν αποβαίνουν ορθά δεν αρκεί, χρειάζεται το τελικό κριτήριο, που είναι η προαίρεση, το κίνητρο και το ελατήριο των λεγομένων και των πραττομένων μας.

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου